

nordjydste Baner om, hvad der kunde tale til Fordel for et Anlæg fra Hjerritslev til Listed, men jeg appellerer til det høje Ting og Udvalget eller — her bliver maaste intet Udvalg nedsat — saa til de Mænd, der have indbragt Lovforslaget, at denne Strækning kan saa samme Ret som Nørresundby-Hjerritslev. Jeg ved nok, at den ærede Minister holder sig noget tilbage paa dette Punkt, men han har dog ikke været saa uvillig i den sidste Tid, og jeg haaber paa hans Velvilje, at han i sin Tid vil tage sig rigtig inderligt af Anlægene der oppe, saaledes at denne Egn ikke bliver sat tilbage. Med disse saa Ord skal jeg anbefale, hvad jeg har foreslaaet, at Baneanlægene fra Nørresundby til Listed komme til at hænge nøje sammen, saaledes at de komme under samme Koncession og under samme Bygning og Drift.

Drift: Jeg skal ikke forlænge Diskussionen ret meget, men naar jeg har begæret Ordet, er det kun for at fremkomme med nogle Udtalelser i Anledning af nogle Ytringer af den ærede Minister angaaende den Jærnbane, der er opført paa det foreliggende Lovforslag under Nr. 10, nemlig fra Mars over Ribe til Svendstrup. Den ærede Indenrigsminister udtalte, at denne Bane har ingen rimelig Udsigt til at komme til at forrente sig, og han udtalte sig aldeles bestemt imod, at vi fik Statsdrift paa denne Bane. Naar man hidtil er gaaet ud fra, at vi skulle have Statsdrift paa denne Bane, saa er det af Hensyn til, at det er en Forskættelse af Banen fra Viborg til Næstved. Man er saa gaaet ud fra, at det vilde være billigere at drive de to forholdsvis korte Baner under eet end at drive dem som to særskilte Baner. Det er jo ogsaa den egentlige Grund til, at Overflaget over dette Baneanlæg er kalkuleret til saa stor en Sum, som det i Virkeligheden er. Det er jo klart, at kan det ikke naas at saa Statsbanedrift paa dette Stykke Bane, saa maa man gaa betydelig ned med Anlægssummen, den maa reduceres meget betydeligt. Naar den ærede Minister endvidere mente, at dette Jærnbaneanlæg ikke vilde komme til at forrente sig, tror jeg aldeles ikke, at man behøver at have Frygt for det. Man har tegnet sig for Bidrag til dette Baneanlæg, der svare til ca. 100,000 Kr. pr. Banemil, og det forekommer mig, at naar vi saa Banen bygget økonomisk til rimelige Priser, vil det vistnok ogsaa kunne gaa at drive denne Bane; der er ingen særlig Risiko ved at drive denne Bane mere end ved at drive andre Baner. S alt Fald dette, at

man allerede har tegnet sig for disse 100,000 Kr. pr. Banemil, viser, at der er lige saa stor Interesse for denne Bane, som for nogen af de andre, der ere forelagte her paa Rigsdagen. Det er ikke mig bekendt, at der af nogen af de andre Baner er tegnet større Tilskud, end der er tegnet paa denne Bane. Jeg vil derfor ogsaa haabe, at naar Komiteen muligvis bestemmer sig til at fremkomme med et andet Overslag, der svarer nogenlunde til den Kapital, de have tegnet, og som kan have Udsigt til at kunne med Fordel anvendes til et saadant Baneanlæg, der saa ikke maa lægges Hindringer i Vejen for at saa Sagen gennemført. Jeg hørte ganske vist, at det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) mente, at det var et farligt Punkt at komme ind paa saaledes uden videre at give Kommunerne Lov til at tegne sig for Bidrag til Baneanlæg. Men det forekommer mig, at det vil være en vanskelig Opgave for Rigsdagen, om vi skulde til at være Formyndere for Sogneraad og Amtsraad i den Henseende. Jeg tror nok, at baade Sogneraad og Amtsraad bedre kunne stønne over dette Forhold, end Rigsdagen kan, men jeg haaber heller ikke, at ret mange dele den Betragtning, som er udtalt af det ærede Medlem.

Med disse saa Ord skal jeg tillade mig at anbefale, at man fremmer Sagen, uden derfor at antyde noget bestemt om, hvorvidt Komiteen vil søge at saa en Bane med Statsdrift, eller den vil søge at saa en Bane med privat Drift. Men det er jo en Selvsølge, at skal man have en Bane med privat Drift, maa vi have et andet Overslag. For Resten maa jeg tilføje, at jeg betragter ogsaa det foreliggende Forslag for at være meget for højt, selv om det kan opnaas at saa Statsdrift. Dermed vil jeg anbefale Forslaget.

Brandes: Det er nogle rent almindelige Betragtninger, jeg skal tillade mig at gøre gældende over for det foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke fordybe mig i dets Detailler, og jeg har saa meget mindre Grund dertil, som det forekommer mig, at der ikke er et eneste Medlem her i Salen, hverken af dem, der stille Forslaget, eller af dem, der ere uden for det, der vil staa inde for disse Detailler. Jeg tror ikke ret let, man skulde have set et løsere Forslag end dette, der her er forelagt i Tinget, eftersom man dog ikke hører andet fra alle Sider end lutter Reservationer over for Forslagets Indhold. Jeg tror ogsaa, det er Grunden til, at det er lykkes at samle Folk af saa